

Komisja Krajowa

80-855 Gdańsk, ul. Wały Piastowskie 24
tel. 58/ 308-4480, fax /58 308-4219
sekprez@solidarnosc.org.pl

L.dz. **PBE/51358/1883/2014**

Gdańsk, 2014-12-15

Pani Agata Macek
Wydział Strategii „Europa 2020”
Ministerstwo Gospodarki

Działając z upoważnienia Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” przedstawiam uwagi do dokumentu pt. „Roczna Analiza Wzrostu Gospodarczego na 2015 r.”:

- 1) W powyższym dokumencie wiele uwagi poświęca się inwestycjom. „Solidarność” zdecydowanie popiera inicjatywy, które mogą poprawić wskaźniki zatrudnienia i poziom płac. Jednocześnie dostrzegamy niepewność jaka towarzyszy wykorzystywaniu tzw. dźwigni finansowej, która jest podstawą planu inwestycji przedstawionego przez Komisję Europejską. Mamy nadzieję, że Komisja Europejska uwzględniła wszelkie możliwe czynniki, które mogą niekorzystnie wpłynąć na wysokość uzyskanych środków dzięki stosowaniu „lewarowania”. W naszym przekonaniu należy położyć znaczący nacisk na prawidłowe i efektywne wydatkowanie środków pochodzących z funduszy europejskich przewidzianych w perspektywie 2014-2020. Są to środki realne i jak pokazuje praktyka, ich wykorzystanie może i powinno przynosić wymierne efekty.
- 2) NSZZ „Solidarność” stwierdza, że w ostatnim czasie działania instytucji unijnych zbyt mocno skupiły się na konsolidacji finansów Państw Członkowskich. W wielu z nich, w tym także w Polsce, doszło do cięć wynagrodzeń w sferze publicznej, bądź ich mrożenia, obniżenia poziomu zabezpieczenia społecznego, powiększenia się obszaru ubóstwa, a także do znacznego wzrostu bezrobocia, zwłaszcza wśród młodych osób. W analizie trudno szukać diagnozy kondycji dochodowej obywateli UE. Zdaniem NSZZ „Solidarność” kondycja ta, znacznie się pogorszyła co wiążemy m.in. ze wzrostem odsetka ubogich pracujących, zwłaszcza w okresie kryzysu gospodarczego. Wyrażamy nadzieję, że czas oszczędności dobiegł końca

i oczekujemy poluzowania polityki fiskalnej tak, by odwrócić niekorzystne trendy i wypełnić zobowiązania jakie wynikają ze strategii „Europa 2020”.

- 3) Wiele uwagi w dokumencie poświęca się kwestiom podatkowym. Autorzy podkreślają, że „(...) należy poprawić jakość finansów publicznych poprzez zwiększenie wydajności wydatków i priorytetowe potraktowanie produktywnych inwestycji w wydatkach rządowych, a także poprzez udoskonalenie systemu podatkowego, tak aby był bardziej wydajny i bardziej sprzyjał inwestycjom. Zarządzenie takim problemom jak oszustwa podatkowe i uchylanie się od opodatkowania ma zasadnicze znaczenie dla zapewnienia uczciwości i pozwoli państwom członkowskim pobierać należne im podatki.” Zdaniem Prezydium NSZZ „Solidarność” za jedną z głównych przyczyn nieefektywności podatkowej w poszczególnych krajach UE można uznać istnienie (również w UE) rajów podatkowych i możliwość korzystania z tzw. „optymalizacji podatkowej”. Należy znacznie bardziej naciskać na Państwa Członkowskie, których systemy podatkowe pozwalają na korzystanie z zaniżonych stawek podatkowych i zwolnień podatkowych, tak by powyższe przytoczone słowa znalazły odzwierciedlenie w rzeczywistości.
- 4) W „Rocznej Analizie...” zauważa się również jeden z istotnych problemów, z którym boryka się m.in. Polska, mianowicie niedostosowania poziomu płac do wydajności pracowniczej. W Polsce płace rosną znacznie wolniej niż wydajność, dlatego zależy nam na tym by wysokość płac była powiązana ze wzrostem wydajności. Zdajemy sobie przy tym sprawę, że w części państw możliwa jest sytuacja odwrotna, dlatego zależy nam na tym, by dostosowywanie o którym mowa odbyło się bez szkody dla pracowników i ich rodzin.
- 5) „Solidarność” zdaje sobie sprawę, że jednym z głównych powodów tak dużego nacisku na inwestycje i poprawę konkurencyjności jest negocjowana właśnie umowa ze Stanami Zjednoczonymi – TTIP. My również dostrzegamy konieczność poprawy kondycji gospodarki unijnej względem USA, które odzyskało już właściwe tempo wzrostu, jednak naszym zdaniem wzrost konkurencyjności nie może odbywać się kosztem pracownika, a z korzyścią jedynie dla przedsiębiorstw. Autorzy podają że „Zatrudnienie i wzrost można pobudzać przez przesunięcie obciążeń podatkowych z podatków związanych z pracą na inne rodzaje podatków, które są mniej szkodliwe dla wzrostu, takie jak okresowe podatki od nieruchomości oraz podatki środowiskowe i konsumpcyjne, z uwzględnieniem potencjalnego rozłożenia skutków takiego przesunięcia.” Naszym zdaniem takie rozwiązanie

sprzyja głównie przedsiębiorcom, jednocześnie przenosząc ciężar odzyskiwania konkurencyjności gospodarek Państw Członkowskich na mieszkańców UE.

- 6) W dokumencie uwagę poświęcono również kwestiom związanym z zabezpieczeniem emerytalnym. Jeden z postulatów odnosi się do wieku przechodzenia na emeryturę. Autorzy proponują, by powiązać wiek emerytalny ze średnim dalszym trwaniem życia. NSZZ „Solidarność” nie zgadza się z taką propozycją. Podkreślamy, że to nie długość życia decyduje o możliwości pracy zawodowej do określonego wieku, a stan zdrowia i to od niego powinny zależeć uprawnienia emerytalne. W Polsce, wprowadzając reformy emerytalne nie wzięto pod uwagę statystyk, które dowodzą, że w latach 2005-2010 oczekiwana długość życia kobiet w wieku 65 lat wzrosła z 18,5 do 19,5 lat, natomiast liczba lat życia w zdrowiu uległa w tym okresie znaczącemu obniżeniu z 10,2 do 7,5 lat. W grupie mężczyzn oczekiwana średnia długość życia wzrosła w latach 2005-2010 z 14,3 do 15,1 lat. Liczba lat w zdrowiu spadła w tym okresie z 8,4 do 6,7 lat. W związku z tym postulujemy, by reformy emerytalne uwzględniały przede wszystkim czas życia w zdrowiu, a nie czas życia w ogóle. Za reformą emerytalną muszą iść reformy systemowe, związane z rynkiem pracy i edukacją. Zaznaczamy, że wskaźniki zatrudnienia dla osób 50+ nadal są niskie. Poziom zatrudnienia wśród osób w wieku 55-64 dla całej UE wynosi jedynie 50,2%. Wysoki poziom zatrudnienia ogółem pozwoliłby znacznie lepiej bilansować systemy zabezpieczenia społecznego Państw Członkowskich niż podwyższenie wieku emerytalnego, dlatego główne działania Komisji i państw należących do UE powinny dotyczyć poprawy sytuacji na rynku pracy.
- 7) Analiza w kilku zdaniach odnosi się do potrzeby modernizacji systemów zabezpieczenia społecznego, podkreślając, że powinny one być adekwatne na każdym etapie życia człowieka. Jednocześnie nie wspomina się o pilnej potrzebie stworzenia odpowiednich systemów opieki nad osobami niesamodzielnymi. Zwracając uwagę na wydłużające się życie ludzkie, należy zaznaczyć, że problem osób w podeszłym wieku, które nie są w stanie żyć samodzielnie wymaga odpowiednich rozwiązań. Dotyczy to także opieki nad niesprawnymi członkami rodzin.
- 8) Doceniamy, że Komisja Europejska dostrzega konieczność zaangażowania partnerów społecznych w proces europejskiego semestru. Zwracamy jednak uwagę, że w wielu państwach, w tym w Polsce, dialog społeczny nie spełnia należytych standardów i utrudnia możliwość wyrażania stanowisk w określonych sprawach.

Jednym z obszarów, który wymaga poprawy są negocjacje układów zbiorowych pracy. Już w poprzednich opiniach do „Analizy Wzrostu...” zaznaczaliśmy, że działalność instytucji UE oraz państwa powinna ograniczać się jedynie do tworzenia odpowiednich warunków do negocjacji partnerów społecznych, a nie ingerowania bezpośrednio w proces rokowań. NSZZ „Solidarność” wyraża nadzieję, że KE dostrzeże ten problem i podejmie stosowne działania.

Z poważaniem

Członek Prezydium Komisji Krajowej
NSZZ „Solidarność”

Henryk Nakonieczny